

Examenul de bacalaureat național 2013
Proba E. d)

Logică, argumentare și comunicare

Profilul umanist din filiera teoretică, profilul servicii din filiera tehnologică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar

Varianta 2

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

A. Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. În structura unui termen, componenta lingvistică reprezintă:
 - a. noțiunea redată de termenul respectiv
 - b. un cuvânt sau un grup de cuvinte
 - c. mulțimea de obiecte la care se referă termenul respectiv
 - d. raportul dintre intensiunea și extensiunea termenului respectiv
2. Termenul *nevaliditate* este din punct de vedere intensional:
 - a. un termen relativ
 - b. un termen concret
 - c. un termen negativ
 - d. un termen compus
3. Termenii *român* și *medic* se află în raport de:
 - a. ordonare
 - b. încrucișare
 - c. contradicție
 - d. contrarietate
4. O propoziție categorică exprimă un raport:
 - a. între doi termeni, iar acest raport este condiționat de ceva
 - b. între trei termeni, iar acest raport nu este condiționat de nimic
 - c. între doi termeni, iar acest raport este probabil sau posibil
 - d. între doi termeni, fără ca acest raport să fie condiționat de ceva
5. Predicatul logic al propoziției "*Există puțini oameni care sunt talentați la pictură*" este:
 - a. talentați la pictură
 - b. există
 - c. sunt
 - d. sunt talentați
6. Dacă propoziția *Peștii sunt vertebrate* este adevărată, atunci:
 - a. contrara ei este adevărată
 - b. subalternă ei este falsă
 - c. contradictoria ei este falsă
 - d. contrara ei este probabilă

18 puncte

B. Fie următoarele două moduri silogistice: *eao-1*, *eio-3*.

a) Scrieți schema de inferență corespunzătoare fiecăruia dintre cele două moduri silogistice date și construiți, în limbaj natural, un silogism care să corespundă uneia dintre cele două scheme de inferență. **8 puncte**

b) Verificați explicit, prin metoda diagramelor Venn, validitatea oricăruia dintre cele două moduri silogistice date, precizând totodată decizia la care ați ajuns. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Se dau următoarele propoziții:

1. *Unele opinii nu sunt adevărate.*
2. *Toate științele axiomatice sunt deductive.*
3. *Niciun om rațional nu este intolerant.*
4. *Unii elevi sunt pasionați de logică.*

A. Precizați formula propoziției 2. **4 puncte**

B. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, contradictoria propoziției 1 și subalternă propoziției 3. **6 puncte**

C. Aplicați explicit operațiile de conversiune și obversiune, pentru a deriva conversa și obversa corecte ale fiecăreia dintre propozițiile 3 și 4, atât în limbaj formal, cât și în limbaj natural. **10 puncte**

D. Explicați succint de ce propoziția 1 nu se convertește corect. **6 puncte**

E. Reprezentați prin metoda diagramelor Euler propoziția categorică 4. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe:

1. Definiți conceptul de *silogism*. **4 puncte**

2. Precizați două tipuri de raționamente inductive. **6 puncte**

3. Construiți, atât în limbaj formal cât și în limbaj natural, un argument valid cu două premise, prin care să justificați propoziția "*Niciun automobil electric nu este ieftin*". **10 puncte**

4. Fie următoarea definiție:

Liliacul nu este un mamifer acvatic.

a. Menționați o regulă de corectitudine pe care o încalcă definiția dată. **2 puncte**

b. Enunțați două reguli de corectitudine a definirii, diferite de regula de la punctul a. și construiți, pentru fiecare dintre acestea, câte o definiție care să le încalce. **8 puncte**